

02.24 Circular Informativa

SISTEMES BIOMÈTRICS PER AL CONTROL D'ACCÉS I PRESENCIA EN LES EMPRESES: CANVI DE CRITERI DE L'AGÈNCIA ESPANYOLA DE PROTECCIÓ DE DADES

L'Agència Espanyola de Protecció de Dades (d'ara endavant l'AEPD) el mes de desembre de 2023 va publicar la *Guia sobre tractaments de control de presència mitjançant sistemes biomètrics*. Aquesta Guia pretén determinar els criteris per al tractament de control de presència mitjançant sistemes biomètrics d'acord amb el *Reglament General de Protecció de Dades* (d'ara endavant RGPD). La nova Guia suposa un canvi del criteri mantingut per l'AEPD, motivat pel posicionament del Comitè Europeu de Protecció de Dades en les seves Directrius 5/2022 sobre l'ús de reconeixement facial en l'àmbit de les forces d'ordre públic, de 26 d'abril de 2023.

Què són les dades biomètriques?

Segons l'art. 4.14 del RGPD són dades biomètriques les dades personals obtingudes a partir d'un tractament tècnic específic, relatius a les característiques físiques, fisiològiques o conductuals d'una persona física que permetin o confirmin la identificació única d'aquesta persona, com a imatges facials o dades dactiloscòpiques; és a dir, s'inclouen imatges facials o dades dactiloscòpiques (empremta dactilar).

Quin era el criteri de l'AEPD fins a la publicació de la Guia?

L'article 9 del RGPD, estableix que queden prohibits el tractament de dades personals que revelin l'origen ètnic o racial, les opinions polítiques, les conviccions religioses o filosòfiques, o l'afiliació sindical, i el tractament de dades genètiques, dades biomètriques dirigides a identificar de manera unívoca a una persona física, dades relatives a la salut o dades relatives a la vida sexual o les orientacions sexuals d'una persona física, tot i que s'establien una sèrie d'excepcions quan concorregués alguna de les circumstàncies següents:

- a) quan hi hagués consentiment explícit de l'interessat per al tractament d'aquestes dades personals;
- b) si el tractament era necessari per al compliment d'obligacions i l'exercici de drets específics del responsable del tractament o de l'interessat en l'àmbit del dret laboral i de la seguretat i protecció social.

Per tant, en atenció a aquestes dues excepcions, el criteri de la AEPD era que es podia establir el tractament de dades biomètriques per al control de presència i el control de la jornada laboral.

El nou criteri respecte el tractament de dades biomètriques:

Amb la publicació de la nova Guia, l'AEPD estableix uns **criteris diferents i conclou** de forma categòrica, que:

- La utilització de tecnologies biomètriques d'identificació i autenticació en el control de presència **suposa un tractament d'alt risc que inclou categories especials de dades.**
- En la implementació del tractament de control de presència cal complir els principis de minimització i de protecció de dades des del disseny i per defecte, **utilitzant les mesures alternatives equivalents, menys intrusives, i que tractin les menys dades addicionals.**
- En el cas de registre de jornada i control d'accés amb finalitats laborals, **el responsable ha de comptar amb una norma amb rang de llei que concreti la possibilitat d'utilitzar dades biomètriques per a aquesta finalitat**, que no es troba en l'actual normativa legal espanyola.
- En el cas de registre de jornada o control d'accés en l'àmbit laboral, es considera que **el consentiment no pot aixecar la prohibició del tractament, ni ser una base per a determinar la licitud**, en existir de manera general una situació de desequilibri entre l'interessat i el responsable del tractament.

Si no es produeix una reforma legislativa que autoritzi la utilització del reconeixement facial i de l'empremta dactilar amb la finalitat de control de la jornada, no es recomana la utilització d'aquestes dades biomètriques amb la finalitat de registre de jornada i de control d'accessos en l'àmbit laboral per falta de legitimació.

Barcelona, 26 de gener de 2024.